

Viljin er ikki danskur, heldur ikki íslendskur, men føroyskur

Við sitatfalsi og -fuski roynir 14. september at billa inn í lesarar sínar, at SOSIALURIN hevur skrivað ímóti fiskimarksútflyting

SOSIALURIN hevur ikki, sum 14. september fyrri týsdagin 24. oktober vil vera við, skrivað ímóti fiskimarksútflyting, men hava vit skrivað ímóti hinum fyrri føroyingar ógagnliga íslenska fiskimarkspolitikki tjóðveldisflokksins og mælt til, at vit reka okkara egnu føroyska fiskimarkspolitikk sum fyrst og fremst eiga at gagna føroyskum áhugamálum og ikki donskum, sum 14. september vil vera við, heldur ikki íslenskum sum politikkur tjóðveldisflokksins týðuliga ger, men landsins egnu.

Sitatfals og -fusk

14. september er farin at sitera

SOSIALIN so trivaliga, men tó á ein slíkan hátt, at lesarar blaðsins fáa eina heilt fullkomuliga skeiva og villileiðandi uppfatan av tí sum skrivað er í SOSIALINUM. Blaðið skrivur m. a.: »Líkt er til, at javnaðarflokkurin sum flokkur stendur aftan fyri hesar báðar greinir, og blaðið boðar frá, at tað i komandi bløðum skal greiða gjøllgari frá, hvi flokkurin hevur tikið støðu ímóti fiskimarksútflyting«.

I SOSIALINUM stóð: »I teimum komandi bløðunum fara vit at víðgera fiskimarkspurningin nærri, i samband við fiskivinnupolitikkinn sum heild, og i samband við um-

støðurnar hjá heimaútróðrinum.«

Her verður sjálvsagt ikki við einum einasta orði sagt, at vit i komandi bløðum fara at greiða frá, hvi javnaðarflokkurin hevur tikið støðu ímóti fiskimarksútflyting, og tá tað ikki verður sagt soleiðis, so er hetta av teirri einföldu orsök, at javnaðarflokkurin als ikki hevur tikið nakra tilika støðu, og hetta kundi 14. september eisini endurgivið lesarum sínum við at tikið eitt annað brot úr grein okkara, nevniliga hetta: »Vert er her at minna á, at sjálvt eitt av valevnum tjóðveldisflokksins i Eysturoynni — ein maður sum okkum kunnugt hevur gott skil á hesum viðurskiftum og i øllum førum betur skil enn teir sum ferðast kring landið i hesum døgum — i 14. september fyrri stuttum hevði somu áskoðan sum vit, nevniliga hana, at tað als ikki kann verða talan um meiri

enn 24 fjórðinga fiskimark við Føroyar, tá ongín áhugi er fyrri okinum uttan fyrri 24. Um hetta eru eisini flestu útróðramenn samdir...«

Veruleikareininging

14. september skrivur: »Við talreininging roynir SOSIALURIN at prógva, at ein fiskimarksútflyting er einki verd.« Men ikki við einum einasta orði, visir 14. september á, hvørji av teim um tølum vit hava nevnt eru rong, og hetta av teirri einliti fólðu orsök, at töluni sum vit hava nevnt ikki eru rong, men sonn. Men tað er lætt at skilja, hvi 14. september ikki vil nevna hesi töl, tá hesi so fullkomuliga avdúka veruleikareininging tjóðveldismanna um tann avgjörda týðning fjarleiðirnar hava havt fyrri føroyska samfelagið, og eisini avdúka, at tann fiskimarkspolitikkur sum ís-

lendingar hava lagt til brots fyrri, ikki er i samljóð við føroysk áhugamál. Og hetta at politikkurin hjá *móðurlandinum* ikki er i samsvar við føroysk áhugamál, tað má sjálvsagt dyljast sum mansmorð fyrri føroyingum.

Skilamannatala

Allir menn sum vit hava tosað við, eru av somu áskoðan sum vit og fyrrnevnda valevni tjóðveldisflokksins i Eysturoynni, at tað hevði verið gott og gagnligt og eisini neyðugt við eini vissari viðking av føroyska fiskimarkinum, og eru allir menn á einum máli um, at við einum 24 fjórðinga fiskimarki vinna føroyingar tað havoki kring oyggjarnar sum hevur nakran týðning, meðan okið uttan fyrri er lítið, fyrri ikki at siga púrt einki verd.

Sostatt má haldað, at ein vittgandandi útflyting út á 70

DRONGURIN, IÐ HVARV

Johnsigurd Johannesen týddi

5. PARTUR

Schwartzkopf sendi boð eftir Arthur Koehler, og bað hann um at kanna stigan gjølla. Koehler fór undir kanningararbeiðið, og tað var skiligt, at hann var gløgur i træsmíði. Men hetta arbeiði fór at taka drúgva tíð, heilar 18 mánaðir.

Tá Koehler tyktist verða kom in undir land við kanningararbeiði sínum, var hann spurður, hvat úrslit hann hevði fingið.

Koehler svaraði, at stigin var gjordur úr North Carolina-træslagnum, og tað varð nógv, sum bendi á, at træið varð sagað til við eini maskinu, sum kundi saga reittilga skjótt, segði hann.

Talið, sum Koehler, kom fram til viðvíkjandi skjótleikanum, varð nógv nýtt á snikkaaravirkjum i Sudurstatunum. Heili 16.000 snikkaaravirki nýttu North Carolina-træslagið.

Koehler greiddi eisini frá, at ságin var i ólagi, tá ránsmaðurin hevði arbeiðt við stiganum. I tíðarskeiðinum 1929-32 vóru 45 góðsvognar við træ fluttir til 26 timburhandlar. Koehler hevði roknað út, at frammanfyrri nevndu töl hevði sagmaskinan arbeiðt.

Koehler helt fram við kanningararbeiðinum. Hann vitjaði timburhandlarnar og spurdi, hvør hevði keypt nevnda træ-

slagið, sum sagmaskinan hevði viðgjørt. Koehler fór til New Yersey og New York og hevði hópin av tilfari heimaftur við sær til kanningararbeiði sitt.

Umsíður eydnaðist tað

18 mánaðir eftir, at Koehler hevði fingið stigan, kundi hann við vissu siga, at eitt ávíst firma hevði latið bjálkan, sum stigin varð gjordur úr. Koehler fekk eisini meiri at vita. Eitt trin varð skorið úr einum bjálka, sum stóð i einum húsi har nærindis. Koehler fann fyra seymholur, sum ikki vóru tærð. Áðurnevnda firma segði, tá spurt varð um bjálkan, at tað var ikki vanligt at skriva niður hvørt einstakt, sum fólk keyptu, og so var eisini i hesum føri.

Kanningin endaði tí úrslitaleys i fyrstu atlogu.

I 1933 varð amerikanski dollarin niðurskrivaður, og nýggir seðlar vórðu tiknir i nýtslu. Aftaná 1. mars var ikki loyvt at nýta gamlar dollarseðlar. Við øðrum orðum: teir 50.000 dollarseðlarnir, sum ránsmenninir høvdu fingið høvdu onki virði longur! Hvat fóru ránsmenninir at taka sær fyrri?

Eitt var greitt, og tað var, at tað bar ikki til hjá teimum at fara inn i ein banka og fáa nýggjar seðlar istaðin fyrri teir gomlu. Men kanska høvdu

ránsmenninir longu brúkt peningin?

Tað var tjóðarbankin i Washington, sum hevði roknskapin viðvíkjandi »Lindbergh-seðlunum« um hendi.

Aftaná tann ásetta dagin, tá ið teir gomlu seðlarnir skuldu verða endurnýggjaðir, setti lögreglan i verk nýggj tiltøk.

Tann 1. sept. 1933 fekk tjóðarbankin ein 5 dollarseðil frá eini kykmyndahøll. Bankin boðaði beinanvegin lögregluni frá.

Konan, sum sat við atgongumerkjatálkuna, segði bert: — Tit megu orsakað. Eg visti at dollarseðilin kundi ikki verða nýttur longur, men sakt at siga, so hevði eg ikki stundir at mótmæla. Lögreglan spurdi síðan, hvussu maðurin, ið keypt hevði, var av útsjón.

— Maðurin var lágvaksin. Andlitíð tyktist mæ vera sera litíð. Eygu hansara vóru blá.

— Hvussu var roddin, spurdi lögreglan.

— Eg beit ikki merki i rodd hansara, men eg dugdi tó at skilja, at maðurin var ikki úr New York, segði konan, sum hevði sitið við atgongumerkjatálkuna.

Bløðini fingi onki at vita um hetta, og varð tiskil onki skrivað.

Bløðini fingi onki at vita

um hetta, og varð tiskil onki skrivað.

Maðurin, sum hevði keypt atgongumerkið skuldi um stutta tíð verða handtikin, segði lögreglan.

Men tíðin gekk og onki hendi.

Á heysti 1934

Ein dagin sat bankafólkið i einum stórum banka i Bronx og kannaði peningaseðlar, kanska tað eydnaðist at finna onkran gamlan dollarseðil ella »Lindbergh-seðil«.

Og so var

Maðurin, ið sat við kassan, hevði bert talt nakrar fáar seðlar, tá hann gjordist varugur við ein gamlan 10-dollar seðil. Boð vórðu send eftir lögregluni.

Ein Lindbergh-seðil

Maðurin við kassan segði, at hesin gamli dollarseðilin var komin frá eini bensinstøð nærindis.

»Jú, eg kenni hana«, segði maðurin á bensinstøðini. Hann hevur fleiri ferðir gildið við gomlum dollarseðlum, men i dag eydnaðist mæ, at ávara hann.

Eg skrivaði nummarið á bilinum upp. Hyggið bert, her

havi eg tað, segði maðurin á bensinstøðini.

Á breddanum á dollarseðilinum stóð skrivað: 4 U 1341.

Bert 20 minuttir seinni hevði lögreglan gjørt manngard uttanfyrri ibúð ránsmansins, *Briano Hauptmann*, at navni.

Lögreglan biðaði i spenningi, hvat fór at henda. Endiliga kom Hauptmann, og skuldi just seta seg i bilin, tá hann varð handtikin.

Maðurin, sum leitað hevði verið eftir síðan 1. mars 1931 varð handtikin, men lögreglan var ovfarin.

— Eg kenni als onki til málið, segði Hauptmann.

Nú skuldi rættarfundur fara fram um málið.

Hauptmann hevði triggjar sakforarar úr New York til verjar sínar. Hann var avgjördur i tí, hann fór fram.

— Eg veit ikki, hvør familjan Lindbergh er, segði Hauptmann. Eg havi ongantið sæð tann litla drongin, og eg havi ongantið verið i Hopewell, har hendingin er farin fram, segði Hauptmann.

— Eg havi onga skuld i brotsgerðini.

Men hvørji vórðu prógvinir fyrri hesum, ið Hauptmann fór fram?

Umsíður fekk ákærarin at vita, at Hauptmann var snikka-

(Framhald)